

Resebrev Nr 6

26 juni 1974

GÄDDEDE–STORA BLÅSJÖN–ANKAREDE

For på måfå med tåget till Hoting i avsikt att fjällvandras, men fann att jag var för tidigt ute, snön kvar. Istället liftade jag runt i södra fjälltrakterna, och i Stora Blåsjön blev jag inbjuden av ett trevligt gäng att spendera en helg i en fjällstuga. (Jämför resebrev 71 om hela fjällresan Hoting-Stekenjokk-Vilhelmina.)

Hijas

Stekenjätt 17.6.74 kl 11

Befinner mig sedan igårkväll i Koppland, på vägen Gäddede-
Vilhelmina, alldeles efter Stekenjättmassivet och koppargruvan
där i närheten mot Klimpfjäll, i lövskogsbältet.

Tältet står i sluttningen ned mot landvägen och en
(Saxån)
äls köpst ned i dalsänkan. På andra sidan ses mig ett
mätt / snöklätt fjäll, Stekevarv, 1037 m. Bredvid tältet
har jag en skidback. Solen bränner, klarblå himmel,
snöglöpt vass i tältet, ritter i stuggan om ett köd i bosa
kalsongerna. Så här dags är inte så många myggor
varkna, däremot dräller det av flugor.

Har tänkt ta det lugnt idag och stanna här. Framid
eftermiddagen skall jag dock försöka lifpa vidare i riktning
Vilhelmina. Tank vare gruvan här inte bara turist-
utan också jobbare och transporter. Till Klimpfjäll är
det ca 1,5 mil, därifrån går det sedan postbuss till Vilhelmina
vare morgon så jag har inte utvägen säkrad.

De rista belegarna har varit så unnehörliga och
händelsespärlade att jag knappt vet hur jag ska kunna

fö med allt. För att börja med pedagen så bodde jag bredvid landsvägen Strömmund-gäddede, 40 km f. Gäddede, vid sjön Fägelbäckarnas skare efter byn Sjölsäsen. Gick upp vid 9-tiden och ett skålande solskensväder, punktansvärd helt skyndade mig att äta och packa ihop för att vara ute på landsvägen när dagens buss skulle komma. Började promenaden som inte var så angenäm med alla blisorna på fötterna och helkan, och liftade genom att jag ~~skulle~~ visste att bussen skulle komma blev det emellertid inte helt jätat utan jag slog mig ned vid varje, regelbundet återkommande parkeringsplats alldeles invid vattnet, och tryckte mig inte om bilarna. Klockan gick, jag räntade bussen vid 11-tiden, men det visade sig vara en from önskan, klockan blev 12 och den blev nästan 13. Jag hade att bussen var inställd d. l. l. , så för jag lift med en minibuss (privat) med en qubbe och en pojke som skall till Gäddede. Passeren jättefina hakter, de fantastiska bergsformationerna Fagellberget och Kalberget, och snabbt är vi framme i Gäddede. Härifrån är det bara 5 km till Norge, så man har en

stor tullstation. Det första jag gjorde var att gå upp
 till konsumaffären och gå in och kolla - Där var försälvare
 och kaffa för fottena, mesmar och kor, vekt, en öl och
 gott. Drack ölen, rittande i stugan, och funderande på
 vad jag skulle göra härnäst. Bestod att först bese sam-
 talstället innan jag började tänka på tältuppsättning. Inget
 stort samhälle men ändå väldigt mycket service: mittningen
 (Göddede var huvudort i f.d. kommunen Frostviken), hotell,
 flera affärer, 2 kiosker, bar, konditori m.m. Köpte en
 kiding och gick sedan till Pappersaffären och köpte mig en karta
 över fjäntland med angrensande delar av Norge, Lappland och
 Angermanland. Håmbade ryggsäcken som jag tänmt när
 vid konsum och promenerade ut Norgewägen men bara en kort
 bit, därefter med till sjön Hetögelnas strand och kom rakt på
 en liten tegelbyggnad med gräsmattor runt, skyddad fr.
 insyn. Tänkte först att det var en transformatorbyggnad,
 visade sig emellertid vara reningverket, vilket dock inte
 påverkade mitt val av tältplats då jag här hade ett
 fint läge nära centrum och ändå fridfullt.

Så snart jag satt upp tältet + behandlade jag mine
fötter och därefter gick jag åter till samhället, och till baren
där jag köpte middag för en ~~...~~ lina. Gick lite runt
och tittade, förbi kyrkan och polisstationen och komnade på
konditoriet, där jag drack kaffe och läste tidningen samt
såg VM-fotboll på TV - & Västnyttland - Chile, hela matchen.

Senare på kvällen var jag åter på kondiset och såg lite av
första halvlek av Skottland - Zaire. Sedan satte jag mig
på en bänk vid vägpöset i samhället och läste i E. Fischer
"Vad Marx verkligen sagt" och njöt av solnedgången.

Det var pedepskväll och jag fick blott för mig att det stora
pedepsnöjeslivet består i cykelturer. Massa av människor
var ute och cyklade. 2 flickor som var ute kom bort
till mig och jag fick höra anledningen till cyklingens
enorme popularitet - det är för att myggen inte biter med,
att promenera är omöjligt. Vi snackade en massa, medan
myggen terroriserade allmänheten, slutligen hängde jag med dem
hem för att dricka te. Den ena, Gwa, bodde i Gaddede (under
skolans i Skönsund, de hon går på gymnasiet där), den andra,

Karin, kom fr. Nordmaling. De jobbar just nu med att plantera tallplantor åt något skulptör som sommarjobb, skall ut med InterRail senare i sommar.

Da jag nämmt hur skitig jag var blev jag erbjöden att duscha, vilket jag gjorde sedan jag sprungit och hämtat grejer i tältet (De bodde i ett hus alldeles ovanför reningverket, 25m fr. mitt tält). Sedan te och mackor och sambal.

Kom in på resor, jag fick berätta om hela resan till Indien, gav dem information om och erfarenheter av inter rail-ärende + mycket annat. Anspänd atmosfär, skönt att få uppleva den ljusa natten utan att besväras av myggor etc.

I huset bor 4 familjer, och det är lyhört så ~~vi~~ fick hålla ^{oss} ~~oss~~ lugna. En berättade om grubben som bor ovanpå och är en av de ledande inom samhället ^{vad} ~~det~~ gäller skvaller och förtal, han ordnar protestiska mot missbehagliga invånare etc. Kan somnade. En var jättesöt, lopp.

Strök med till tältet vid 1-tiden, och sov gott ända till 1/2 11, detta berende på att solen varit mer eller mindre täckt av moln och det därför inte var så varmt.

Denna dag skulle jag vidare norrut, hade jag bestemt.
Vid besök på busstationen dagen innan hade jag noterat
busstiderna för de busslinjer som skulle kunna tänkas bli
aktuella att utnyttja för mig. Från Gäddede skulle det på
lördagen gå en buss till St. Bläsjön 45 km norrut kl 14.00.
Från Bläsjön norrut finns det ingen buss förrän i Klimpfjäll, som
separat kolgruva (61 km utan buss).

Jag funderade på om jag skulle vänta till kl 14 i Gäddede,
när jag kl 11 var klar att ge mig iväg fr. reningverket, men
kon fram till att det var lite bra att börja försöka hitta
och gå Stikenjäcksvägen. ^{Trättade Svackarna, som skulle gå på enstället} (Svethgt och dåligt med bilan
(mest turister, av dess åtskillige normmän), så när jag gått
någon kilometer satte jag mig vid en bäck och la på mig
instället, läste lite i boken, och inväntade ^{post.} bussen som kom
till rikt framåt 14.15 till det där jag var. Där var redan
5 passagerare ombord. Resan till Bläsjön gick på 12.40 kr.
Tre låg chaufför, vid ett 10 min uppehåll vid posten i Jörn
berättade han om en same han kände som var expert på all
spö väder. I Jörnvalvet skulle de andra passagerarna

och jag var ensam med en rikt halv liter. Först in om
 Jomtien, därefter på markväg (heller på asfalterad) till Blomjör.
 Äntligen fjäll på nära håll! När vi så var i St. Blomjör
 höjdes chauffören om jag ville åka med till ändhållplatsen
 Storviken halvvägs in till Ankarede, för han hade jag
 var på väg dit. Jag tänkte att jag gott kunde passa på,
 speciellt eftersom kapten härför upp mot Stokenjätt
 knappast kunde tänkas vara livlig (mer än en konst).

Det var en verklig lyckhoff, för när jag börjad vandra
 vägen framöver mot Ankarede (3-4 km) och ett hotande regn-
 väder försummat eftertänksamt ^{my} ändast lite lugn fick jag
 lift, med en firmabild, en reservantör som häller på med
 industrisparten fr. Värmland som jobbar i Stokenjätt, 33 år gar-
 mal. Nu är han på väg upp till en stuga i fjällen, 6 km
 fr. Ankarede, ^{som} ~~en~~ en gammal man fr. Blomjör har och där denne,
 Algot Johansson tillsammans med sin bror fr. Skönsund och en
 kille fr. Jomtien tillit till i en vecka nu och vänttänningen
 kommit hit sedan han träffat kille fr. Jomtien, Gustav på dans-
 baren i Vilhelmina.
 (vanhemma)

Karl-Erik bjöd på lugnummi och öl och när vi väl var

komme i Antaresde med alla lappkärtarna som befolkas endast vid 2 helger om året, bl.a. midsommar, frågade han om jag inte hade lust att hänga med och tälta där uppe istället. Dess förinnan hade han i breda ordalag prisat naturen där uppe.

Jag accepterade gärna (ja så vis för jag ju fjällvandrar i alla fall), speciellt som han lovar därpå hade för avsikt att köra till Stokenjätt, för att börja arbeta igen på måndag, och gärna hog med mig dit.

Det blev en enorm vandring, högt uppdrivet tempo, 20 kg på ryggen, hela tiden uppför utom när det blev till att passera de stabila myrarna. Inga hämningar, bara klappa på, hela hängorna nere, byxorna fulliga men helt torrskodd ^{oh hög om benen} imunder. (Om inte annat så har den här resan varit en test på min utrustning och nu kan jag med säkerhet säga att mina grejer är perfekta. Det senaste inköpet av höftbälte, vattenhämtare, byxor och liggunderlag var pricken över i:et). Till en början var det värmlutningen som verkade vara mest i form men snart var det han som ville vila slup i kvarten (han hade också ca 20 kg på ryggen - öl och mat)

De första 4-5 kilometerna följde vi en välmarkerad vandrings- och snöskoterled mot Selkentyjakkstugan och Hårbjörpsdalen (det var faktiskt den leden jag tänkt följa när jag tog bussen fr. Håking till Norraker) men sedan när vi var uppe i lövskogsbältet och spridd snö skulle vi avvika fr. leden och följa en stor myr de resterande kilometerna. Vi försökte emellertid att gå längre upp på en höjd för att slippa sankmarker och detta runderade oss en hel del extra väg, ty värmlämnungen var ingen expert på vägar utan vi gick hit och dit men till sist efter 1 1/2 tim promenad och 2 öl var vi framme vid den lilla sommarstugan, (bestående av ett kök och ett litet rum med 4 sängar) alldeles vid en relativt stor sjö, Ullensjön, och med en bedärande utsikt in mot fjället med Selkentyjake, 1314 m, som dominerande (Jämtlands högsta fjäll efter Sylarna, enligt Sven, Mgots bröder) Rakt över sjön låg ett mindre berg, 700 m, där det kan finnas en gärd skatt nigorstans. En lapp grävde ned den, och man lyckades inte få veta på platsen innan han dog. Han hade flyttat på kistan 2 ggr (för att det var lös

mark), och man har funnit de 2 första hälen men inte det
helt där pengarna och lappsvaret finns.

En oändlig frid över platsen, långt fr. bilan och stände,
bara myggen iiterade.

Jag blev skoleft vänligt bemött av de tre - Algot, Sven och
Gustav - inte skulle jag behöva ligga i tält, jag skulle ha en
av sängarna. Så snart jag skoleft av mig molten och lagt
höja och sockor på bord (jag blev faktiskt lite blöt av ens
foten för jag kramade djupt ner i en mjödriva och det
kon snö in som smälte i kängan.) hämtade Sven gustav
med kokt röding och det var bara att hiva åt mig.

Sagolikt gott. Det skulle sedan bli standardmat, det
var nästan det enda vi åt för Algot som är en van
fjällvän och fiskare har ca 20 nät ute i sjön (han har
fiskerätten för halv sjön och är dessutom fiskopolis, ser
till att inget ljumfske bedrivs). Till vardags nere i
Blasjön är han, liksom Gustav, arbetslös - går på AHS-jobb
som vägarbetare emellanåt, Gustav har jobbat i stekerytke
men blivit permitterad. Sven slutligen är chaufför för ett

åker i Strömsund.

Det hade supits friskt under veckan, framförallt Algot och Gustav, och när Karl-Erik köpte mig röding och vi köptade allihop fortsatte drickandet av allt som K-E haft med sig fr. Blesjön. Gustav var inte i bästa form, men Algot återmot verkade ständigt oberörd och förespåkade hufvudt nödvändigheten av en sup för att komma igång, på morgonen, innan han sticker ut på sjön och ordnar med nätet etc.

Framåt kvällen kom plötsligt ypperligare en kille till stugan, Gustav, grävmaskinist i Blesjön, 30-35 år gammal, som kom upp för att det var lördag, och även han hade sprit med sig.

Trots all spriten blev stämningen aldrig för hög, oregel-
lig.

Framåt kvällen stack Gustav o jag ut med båten, först rodde vi en bit för att de andra inte skulle märka något, sedan för vi med motor båt till andra stranden. När vid midnatt var det en exha fin upplevelse med vildmarken omkring sig och sällsk-
skapet alldeles framför sig. Jag var i land på en av de många små holmarne i sjön, för att prisa.

(11)
Vi knäckte upp ett nät ochso för att kalla efter fisk, men vi
fann inget.

Se äter bort till slagen och de andra, som knappt märkt
var förvarse. Spriten var nästan slut (utom lite som Algot
drack senare under natten, och ett glas som han tog påföljande
dag innan han gick ut för att hämta näten.

Till mest sängdays, jag fick en av de 4 sängarna i det inre
rummet, värmtänningen var utomhus. Vädret varmt, se vid
4-tiden stack jag ochso ut, hade mig i sovåcken på bognunderlag
och sov bättre, om än plagad av mygg.

Följande dag var röda degen för allihoppe härnype, så den ägnades
till stor del åt att ta upp näten o beten och göra ordning.

Soligt, varmt, underbart väder. Både Gustav o jag badade i
det kalla vattnet. Köding förkort. Gustav hade lovat mig på natten
att följa med ut och ta upp näten, men det var glömt ut och jag tryckte
mig inkom det, när han o Algot stack ut.

Jag kunde nog lite dum ut när alle de andra jobbacke, jag
hade ingen erfarenhet av detta med näten och allt sena
fisker eller någon större lust till det.

Forts. i dagboken, 16.6.74

16 JUNI

Ankarede - Stekenjokk

kl.

8

9 Underbart solskensväder, varmt (30°)

10 Rödning på kort

11

12 Uppbrotsstämning, Majot & Gustav tog upp näten fr. sjön o-revrad all fisken, Sven tog hand om näten.

13 Hjälpte till med att bära upp nät o.a. till huset och in i boder.

14

15 Snabb marsch allihoppe på 6 km ned till Ankarede. Jag ^{kon efter} följde ledar ^{du följde ledar} väl nere vid Ankarede och källorna (som började befolkas nu inför ^{invidsommaren} sommar). Samma metten togade hela kunnudet i älven. Skiljdes från andra. Råkade med Carl-Linny & Gustav till Blånjös.

16 Satt på en grässtäm vid vägskälet i St. Blånjös (vägarne mot Stekenjokk och Ankarede) och väntade på att värmelänningen

17 skulle ha utfert till ärendet i St. Blånjös. Satt och satt, visste ej när han skulle komma. Läste i boken ~~om~~ ^{om} ~~St. Blånjös~~

18 ("Vad hade verkligen sagt") och drack vatten, utladd av folk som såg mig där villande i flera timmar, fr. kl 16

19 fram till 21.30. Då började jag gå ut mot Ankarede för att föröka träffa honom, men när jag gått 2 km kommer han

20 härande i sin herrgårdsvagn i full fart mot mig. De har han hjälpt en gubbe i St. Blånjös att ta upp

21 alle hans fiskerät, sedan skit middag hemma hos honom.

Ant. När körde vi upp mot Stekenjokk, 8 mil. Tyvärr körde han

22 vödsam fast den fina, asfalterade vägen, och jag fick

23 första kunnudet fram och tillbaka för att få se något av allt det underbara som denne region bjöd på. Höjdpunkten blev

24 när vi efter att kört upp för bunge, passerade källgården, och kom upp på halvfjället. Massor av små kvar, i de vidder o fjäll

25 var det man såg, nu på kvällen efter stämningssitt. Där uppe skulle jag helst slarva egentligen, men det var så

26 många och vilt (människor) att jag var vidare, förbi graven, där värmelänningen ju bodde (han visade bilder fr. gåvan i vinter, och berättade om svärigheterna), och vi kom åter nedåt, ned

27 i björkskogregionen. Följde en älvadal nedåt. Blev avsläppt och tog mig upp för backen överför vägen och slog upp tältet. Kokade te och kändade (min middag) inomhus på g. muggen.

28 Underbart att vara så smärkingen.